

मलाई ब्युँभाउने रेडियो नेपाल

शरद केसी

एउटा श्रोताको रूपमा रेडियो नेपाललाई सम्झनुपर्दा मलाई आफ्नो बाल्यकालको याद आउँछ। २०३९/४० सालतिरका दैनिकी मेरो मन-मस्तिष्कबाट हराएका छैनन् आजपर्यन्त। त्यस बेला मलाई प्रत्येक बिहान रेडियो नेपालले नै ब्युँभाउँथ्यो।

बाँके जिल्लाको विकट गाविस विनौनामा रहँदासम्म म प्रायःजसो बुवासँगै सुत्थेँ। बेलुकी बीबीसी सुनेर बन्द गरिएको रेडियो सिरानी आसपासमै हुन्थ्यो। बिहान छ बज्दानबज्दै बुवा त्यसलाई खोल्नुहुन्थ्यो। रेडियो नेपालको शङ्खधुनले मलाई ब्युँभाउँथ्यो। ओछोचान नछोड्दै धार्मिक कार्यक्रम सुरु भैसकेको हुन्थ्यो। कार्यक्रमको आरम्भ र अन्तको धुन मलाई असाध्यै मन पर्दथ्यो। तर पूरा कार्यक्रम भने सुन्दिनथेँ। सायद बिहानको समयलाई पूजा-पाठ वा भगवान सम्झने बेला ठान्ने हिन्दु परिवार भएकोले हुनसक्छ रेडियोको धार्मिक कार्यक्रम घर-कोठामा गुञ्जिरहन्थ्यो, कसैले चासो दिएर सुने पनि, नसुने पनि।

रेडियोमा बिहानै बोल्ने को होला ? कति सबेरै उठ्दा होलान् उनीहरू ? जस्ता बालसुलभ स्वभाविक जिज्ञासा थिए मसित पनि। सुदूर काठमाडौँमा

बोलेको आवाज अग्लाअग्ला पहाड-पर्वत काटेर यो विकट गाउँमा हाम्रो रेडियो सेटसम्म कसरी आइपुग्छ, भन्ने पनि लाग्थ्यो । तर यस्ता कौतूहलपूर्ण जिज्ञासाले सताइने म कालान्तरमा त्यही आवाज प्रसारण गर्ने संस्थाको सदस्य बन्न पुगे, समाचार सम्प्रेषण गर्ने र बोल्ने संवाददाताको रूपमा । अहिले सम्झँदा अचम्म लाग्छ, आफ्नो बालापन र पछिल्लो संयोग ।

मनोरञ्जनको एकलो साधन

पञ्चायतकालमा सञ्चारको विकास नभएकोले मनोरञ्जनको सर्वसुलभ साधन भनेको रेडियो मात्र थियो । भन्नु ग्रामीण भेकमा त यसको महत्त्व औधी नै थियो । मलाई अझै सम्झना छ, समय बिताउन गाउँमा शिक्षक र सरकारी कर्मचारीहरू तास खेल्थे— पप्पु, फुट्टी, किट्टी आदि । उनीहरूको छेउमा रेडियो बजिरहन्थ्यो । दुई-चार जना भेला हुने ग्रामीण चोकका पसलमा पनि रेडियो सधैं खुला हुन्थ्यो । रेडियो किन्ने सामर्थ्य हुनेहरूले गाउँघर डुल्दा, चौपाया चराउँदा वा खेतबारीमा काम गर्दा रेडियो बजाएकै हुन्थे ।

उस बेला गाउँमा रेडियो बजाउनु भनेको नै गीत सुन्नु हो जस्तो थियो । रेडियो नेपालबाट *बाल कार्यक्रम*, *कृषि कार्यक्रम*, *महिला कार्यक्रम* लगायत अन्य कार्यक्रम प्रसारण भए पनि मनोरञ्जनात्मक र साङ्गीतिक कार्यक्रमकै बाहुल्य थियो । रेडियो नेपालले नै दुर्गासम्बन्धी भजन र नाटक तथा भैलो र देउसी गीत बजाएर गाउँ-गाउँ, घर-घरमा दशैं-तिहार ल्याइदिन्थ्यो । तीजमा नेपाली नारीहरूको विलौना, पीडा र चाहना गीतको माध्यमबाट अभिव्यक्त गरिदिन्थ्यो । शनिबार दिउँसो साढे एक बजेदेखि आधा घण्टा प्रसारण हुने रेडियो नाटक पनि लोकप्रिय कार्यक्रममध्येमै पर्दथ्यो । *चौतारी* कार्यक्रम देशका विभिन्न भू-भागबाट काठमाडौँ पुगेका सङ्गीतप्रेमीहरूको साङ्गीतिक सङ्गम बनेको थियो । ग्रामीण क्षेत्रमा त्यो कार्यक्रम अति प्रिय थियो, खासगरी सञ्चालक पाण्डव सुनुवारको सञ्चालन शैली र गाउँले भाषाले गर्दा ।

त्यसबाहेक विज्ञान-प्रविधि, वातावरण, वन, स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू पनि रेडियो नेपालबाट प्रसारण हुने गर्दथे । तर रेडियो कार्यक्रममा विविधता पाइए पनि कार्यक्रमको ढाँचा, पहुँच र सामग्रीको हकमा सन्तुष्ट हुने ठाउँ थिएन । कार्यक्रमलाई जनप्रिय वा लोकप्रिय बनाउन त लक्षित समूहको चाहनाअनुरूपका सामग्रीलाई ठाउँ दिनुपर्छ । लक्षित समूह वा श्रोताको भावना वा चाहना बुझ्ने एउटा माध्यम चिट्ठी-पत्र पनि हो । रेडियो नेपालले भने श्रोताको पत्र वा सुभावलाई स्थान दिने खालको कार्यक्रमलाई सुरुदेखि नै महत्त्व

दिएन । यद्यपि अहिले भने प्रतिक्रिया जनाउने कार्यक्रमहरू थुप्रै छन् । निजी क्षेत्र प्रायोजनमा कार्यक्रम सञ्चालन हुनथालेपछि, श्रोताको प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष संलग्नता बढ्न थाल्यो रेडियो कार्यक्रमहरूमा । यसले गर्दा कार्यक्रमको लोकप्रियतामा वृद्धि हुँदै गयो ।

जुन कार्यक्रममा आफ्नो सहभागिता वा संलग्नता हुन्छ, त्यस कार्यक्रमप्रति श्रोताको स्नेह बढी हुन्छ । रेडियो नेपालबाट शनिवार प्रसारण हुने फोनवार्तामा आधारित साङ्गीतिक कार्यक्रम *फोनइन*को लोकप्रियताको कारण पनि त्यही हो । तर समष्टिमा भन्दा रेडियो नेपाल मुलुककै एकलो रेडियो भएर पनि पञ्चायतकालसम्म पहुँचको हिसाबले कमजोर नै थियो । यो प्रसङ्ग कोट्याउँदा मलाई मेरो छिमेकी गाउँ खलुवा जुरपानीको एक थारू युवा चमारी थारूको भल्भली सम्झना हुन्छ । चालीसको दशक सुरु हुँदा समेत गाउँघरमा रेडियो विरलैसँग हुन्थ्यो । त्यस्तो बेला पनि चमारी थारूसँग रेडियो थियो ।

थारू बाहुल्य बिनौना र बैजापुर गाविसमा रेडियो बाहेकको चमारीको कल्पनासम्म हुँदैनथ्यो । खेत जोत्दा, साइकल चढ्दा, पाहुना हुन जाँदा वा गाउँघर डुल्दा जहाँ जे गर्दा पनि उनको कुममा रेडियो भुण्डिएको हुन्थ्यो । रेडियो खुलेदेखि नसुत्दासम्म उनको रेडियो बजिरहन्थ्यो । *बाल कार्यक्रम*, *कृषि कार्यक्रम*, समाचार वा अरू नै साङ्गीतिक कार्यक्रम जे होस् त्यसप्रति उनको खासै सरोकार हुँदैनथ्यो, बस् उनको रेडियो बोल्नुपर्थ्यो । साँच्चिकै घत लाग्दो थियो रेडियोप्रति उनको मोह र लगाव ।

थारू समुदायको अलि हुनेखाने र टाठोवाठो युवक भएकाले उनी कर्मचारी र शिक्षकहरूसँग तास पनि खेल्थे । त्यतिबेला अरूको रेडियोको आवाज मधुरो हुँदा वा राम्ररी नबज्दा चमारीले छेड हानिहाल्थे— “कमाउने मान्छे भएर पनि के यस्तो रेडियो राखेको ?” आफ्नो रेडियोको आवाज चर्को बनाएर गर्वानुभूत स्वरमा भन्थे— “रेडियोको सेल यस्तो पो राख्नु पर्छ ।” हुन पनि उनको रेडियोको आवाज कहिल्यै मधुरो हुँदैनथ्यो ।

तर रेडियोप्रति उनको क्रेज अनि बदलामा उनको भाषा, संस्कृति र परम्पराप्रति रेडियोको बेवास्ता सम्झँदा साह्रै दुःख लाग्थ्यो मलाई । रेडियो नेपालले विभिन्न जातजाति, भाषाभाषीका गीतहरू *फूलवारी कार्यक्रम*मा प्रसारण गर्दथ्यो । म पनि थारू भाषा बुझ्छु । मैले मेरो गाउँ-ठाउँमा बोलिने थारू भाषाको गीत पनि बज्छु, कि भनेर रेडियो नेपालको *फूलवारी कार्यक्रम* सुन्थुँ । अन्य भाषा-भाषीका गीतहरू आए पनि देसउरे थारू गीत बजेको सुन्न पाइँदैनथ्यो । यदाकदा दाडतिरको थारू गीत बज्दा पनि हाम्रो गाउँका थारू हर्षले आत्मविभोर हुन्थे ।

गाउँभरि “आज रेडियोले हाम्रो थारू गीत गाएको थियो” भनी चर्चा हुन्थ्यो । रेडियोलाई त्यति विघ्न माया गर्ने चमारी थारूले देसउरे थारू गीत सुन्न भने प्रजातन्त्र नै पर्खिनु पर्‍यो ।

प्रजातन्त्र पुनःस्थापनापश्चात् क्षेत्रगत रूपमा रेडियो नेपालको रिले स्टेसन र क्षेत्रीय प्रसारण स्टेसन स्थापना भए । क्षेत्रीय प्रसारण केन्द्रले पनि स्थानीय स्तरमा विभिन्न थरीका कार्यक्रम तयार गरी प्रसारण गर्ने पद्धति विकास हुन थाल्यो । फलतः गाउँ-गाउँका भाका, गीत, धुन र समाचारहरूले रेडियोमा प्रवेश पाएका छन् । सर्तवेभमा रेडियो नेपाल सुन्नु पर्ने बाध्यताको अन्त भएको छ । क्षेत्रीय प्रसारण र रिले स्टेसनले गर्दा मिडियमवेभमा रेडियो नेपाल स्पष्ट सुन्न सकिन्छ, अचेल मेरो गाउँमा ।

काठमाडौँ पुगेर कार्यक्रममा सहभागी हुन नसक्ने र गीत रेकर्ड गराउन नसक्नेहरूका लागि क्षेत्रीय प्रसारण केन्द्र वरदान भएको छ । विभिन्न जातजाति-भाषाभाषीका गीतहरू रेकर्ड भएका छन्, बजेका छन् । पहिलापहिला सुदूर गाउँ, पाखा र कन्दराका लोक भाकाहरू केन्द्रीय प्रसारणसम्म कमै पुगेका थिए । औँलामा गन्न सकिने लोक गायकहरूले सङ्कलन गरेका न्यून गीतहरू मात्र बज्दथे । अवसरबाट बञ्चित प्रतिभाहरू अहिले भने गाउँ-गाउँबाट लोक गायकको रूपमा प्रकट भएका छन्, जसले गर्दा लोक भाकाको प्रचार एवं उत्थानमा सहयोग पुगेको छ । पुरानो र अहिलेको अवस्था दाँज्दा मलाई यस्तै लाग्छ ।

समाचारप्रति वितृष्णा

पञ्चायतविरोधी राजनीति गर्ने भएकाले हुनसक्छ बुवाले रेडियो नेपालको समाचार पनि सुन्नुहुन्थ्यो । उहाँले समाचार आउने बेलामा रेडियो खोल्दा इच्छा नहुँदा नहुँदै पनि समाचार सुनिन्थ्यो । नत्र आफ्नो हातमा रेडियो हुँदा समाचार आयो भने रेडियो नै बन्द गर्दथेँ म प्रायः । रेडियो नेपालको समाचारमा आफ्नो चासोको ‘समाचार’ नपाएर पनि त्यसप्रति अरुचि भएको हुनसक्छ । हुन पनि रेडियो नेपालको समाचार भनेपछि, सबैभन्दा सुरुमा राजपरिवारका सदस्यका स-साना खबरहरू, श्री ५ बाट फलानालाई सन्देश, फलानाबाट श्री ५ लाई सन्देश, आदि समाचार नै करिब पाँचछ, मिनेटको हुन्थ्यो । त्यसपछि एकदुईओटा देशभित्रका औपचारिक समाचार भनेर अन्तर्राष्ट्रिय समाचार आउँथ्यो, देशभरि भन्नलायक कुनै खबरै नभएभैं । रेडियोको समाचारप्रतिको विकर्षणका बाबजुद पनि कहिलेकाहीं मन पर्ने समाचारवाचकको स्वर र शैलीले गर्दा समाचार

सुन्थेँ । प्रवीण गिरी, कृष्णा ताम्राकार र ध्रुव थापा मेरो मनले खाएका समाचारवाचक थिए ।

घरमा बुवाले हिन्दी बीबीसी र त्यसलगत्तै आउने बीबीसी नेपाली सेवा नियमितजसो नै सुन्ने भएकाले म पनि नियमित श्रोता थिए । हिन्दी सेवाको आजकल र नेपाली सेवाको चौतारी कार्यक्रम बढी खुराकपूर्ण लाग्थे । यी कार्यक्रमप्रति यति धेरै उत्सुकता राख्ने मान्छे रेडियो नेपालको समाचारप्रति किन त्यति अनिच्छुक भए हुँला त म ? अहिले विचार गर्छु, समाचारको छनोट, प्रस्तुति, प्राथमिकता आदिले गर्दा मेरानिम्ति रेडियो नेपालको समाचार पट्यार लाग्दो बनेको हुनुपर्छ ।

२०४७ सालमा रेडियो नेपालबाट पुरुषोत्तम दाहालले घटना र विचार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न थाल्नुभयो । त्यसपछि मात्रै हो मैले रेडियो नेपाललाई पनि समाचार वा सूचनाको स्रोत मान्न थालेको । यस कार्यक्रममा जिल्ला जिल्लाका रिपोर्टहरू पनि बज्जन् थाले । समाचारसँगै विश्लेषणले ठाउँ पाउन थाल्यो । भोकमरी, भ्रष्टाचार, अनियमितता, विकास र अभाव समाचारको सूचीमा परेर बज्जन् थाले । राजदरबार, सन्देश र सरकारका पट्यार लाग्दा समाचार मात्र बोलिरहने रेडियोमा एकाएक नौलो ढाँचा र विषयवस्तु भएको समाचारमूलक कार्यक्रम बज्जन् मन निकै लोभियो मेरो । सञ्चालक आफैले राजधानीबाहिर विभिन्न जिल्ला पुगेर स्थानीय समाचार टेलिफोनमार्फत बजाउँथे । यद्यपि नेपाली काङ्ग्रेस सत्तासिन थियो र घटना र विचार कार्यक्रममा सोही दलका समाचारहरूले प्राथमिकता पाउँथे । त्यसमा पनि पार्टीको एउटा खेमाप्रति कार्यक्रमको झुकाव प्रस्ट थाहा हुन्थ्यो । त्यति हुँदाहुँदै पनि असहमत र विरोधी खेमा वा पार्टीको आवाज पनि कार्यक्रममा अटाएको हुन्थ्यो ।

राजनीतिक खिचातानी र फेरबदलसँगै त्यो कार्यक्रमको संस्थापक समूह बाहिरियो । सत्तासिनहरूले आ-आफ्नो स्वार्थ अनुकूलको सञ्चालक समूह ल्याउने चलन हावी भयो । आरम्भको लोकप्रियता पनि घट्दै गएको जस्तो लाग्थ्यो । तर राजधानीबाहिरका समाचार पनि छिटो छरितो प्रसारण गर्न रेडियो नेपालले आफ्नै संवाददाता राख्न थाल्यो, जिल्लाहरूमा । त्यही क्रममा मैले पनि २०५४ सालदेखि समाचारदाताको रूपमा काम थालें । मलाई समाचार प्रसारण भएको (पठाएको होइन) आधारमा पारिश्रमिक पाउने गरी समाचार पठाउन भनिएको थियो । समाचारमा भन्दा समाचारमूलक कार्यक्रमहरू घटना र विचार र परिवेशमा समाचार बजाउने चाहना हुन्थ्यो मलाई र सम्भवतः अधिकांश समाचारदाता साथीहरूलाई । किनभने समाचारभन्दा ती दुई कार्यक्रम बढी लोकप्रिय थिए ।

आफूले पठाएको समाचारको प्रतिक्रियाको आधारमा मैले त्यसो भनेको हुँ । मैले बाँके जिल्लाको नेपालगञ्ज समाचारदाताको रूपमा बीबीसी र सरकार नियन्त्रित रेडियो नेपाल दुवैमा एकसाथ काम थालेको थिएँ । विश्वमा स्वतन्त्र समाचार संस्थाको रूपमा ख्याति कमाएको संस्था बीबीसी र सरकारको पक्षपोषण एवं सुरक्षाको निम्ति सञ्चालित रेडियो नेपालमा समाचार पठाउँदाको भिन्न अनुभवले पत्रकारितालाई मिहिना र मसिनो गरी बुझ्न मद्दत गर्‍यो ।

सरकारी सञ्चारमाध्यमलाई सरकारले नियन्त्रण त गर्छ, भन्नु ती आफैँ अनावश्यक रूपमा स्वनियन्त्रित पनि छन् कि जस्तो लाग्छ मलाई । सम्पादक वा समाचारदाताको रचनात्मक अग्रसरता र मेहनतमा समाचार धेरै हदसम्म वस्तुगत, स्वतन्त्र र निष्पक्ष बनाउन सकिन्छ । तर त्यो नगर्दा पनि जागिर त चलिरहेकै छ, किन भ्रष्टाचार बेसाउने ? भन्ने मानसिकताले व्यवधान ल्याएको हुन सक्छ ।

मेरो एउटा अनुभव छ । २०५७/५८ सालतिर हुनुपर्छ, सल्यानमा बेवारिसे बम विस्फोटनमा परी एक जना बालकको मृत्यु भयो, दुई जना गम्भीर घाइते भए । मैले भेरी अञ्चल अस्पतालमा गई घाइते बच्चाको अभिभावकसँग कुरा गरी बेलुकी सात बजेको समाचारको निम्ति पठाएँ । समाचार प्रसारण भएन । कतै फ्याक्स गरेको समाचार पो नपुगेको हो कि भनी फोन गरेर बुझ्दा समाचार डेस्कबाट जवाफ पाए— “माओवादीसम्बन्धी समाचार गृह मन्त्रालयले दिएमा वा पुष्टि गरेमा मात्र प्रसारण गरिने छ ।” मैले मन्त्रालयकै स्थानीय निकाय जिल्ला प्रशासन कार्यालय र पिडितका अभिभावक दुवैलाई उद्धृत गरेको थिएँ । समाचार प्रसारण हुँदा पनि सरकारलाई नराम्रो पर्ने केही थिएन । बेवारिसे ढङ्गले बमहरू छोड्दै हिँड्ने युद्धरत माओवादीलाई यो समाचारले सचेत बनाउन सहयोग गर्थ्यो होला । तर पनि समाचार प्रसारण भएन ।

यस्तै अर्को उदाहरण, माओवादीद्वारा आह्वान गरिएको नेपालबन्दको बेलाको छ । मेरो काठमाडौँ सरुवा भएको थियो । रिपोर्टिङबाट मलाई त्यस दिन समाचार शाखाको डेस्कमा पठाइएको थियो । सिप्ट इञ्चार्ज अनिल ओझा हुनुहुन्थ्यो । देशभरिका विभिन्न जिल्ला र राजधानीमा बन्दको असरबारेका समाचारलाई संयोजन गर्न भनियो, मैले गरें । तीन बजेको समाचारको अन्तिम तयारीपछि ओझाले प्रसारण हुन तयार गरिएका समाचार समाचार महाशाखा प्रमुखलाई सुनाउनुभयो, माओवादीले आह्वान गरेको बन्दको समाचार नदिने निर्देशन भयो ।

देशभरि माओवादीको बन्दमा कहाँ के भयो भन्ने उत्सुकता व्याप्त छ, रेडियो नेपालले त्यस विषयलाई छुँदै नछुने ? श्रोताप्रति ठूलो अन्याय हुने भयो ।

बन्दको प्रभाव कतै परेको थियो, कतै परेको थिएन । हिंसाका कुनै घटना भएका थिएनन् । शान्ति सुरक्षाको अवस्था सामान्य नै थियो । त्यति समाचार मात्र प्रसारण गर्न पाए श्रोताले धेरै कुरा पाउँथे भन्ने हाम्रो निष्कर्ष रह्यो । त्यही कुरा ओभाले फेरि कार्यकारी निर्देशककहाँ पुऱ्याउनु भयो । उहाँबाट जवाफ केही आएन । सायद माथिल्लो निकाय (सरकारी प्रतिनिधिसहित) सँगको समन्वयपछि हुनुपर्छ, समाचार कक्षमा फोन आयो र बन्दको समाचार पूरै प्रसारण भयो, समाचार दाताहरूले पठाएको आधारमा । एक पटक बन्दबारे प्रसारण नगर्ने निर्देशन पाएपछि अनिल ओभाले फेरि प्रयास नगरेको भए त्यो समाचार प्रसारण हुँदैनथ्यो ।

यसबाहेक बीबीसी र रेडियो नेपालको समाचारमा पाइने भिन्नताको सन्दर्भमा चर्चित नुवागाउँ प्रकरण पनि एक हो । रेडियो नेपाल र पत्रपत्रिकाले रोल्पाको नुवागाउँमा एकत्रित उच्च नेतासहितको माओवादी समूह सुरक्षाफौजको घेराबन्दीमा परेको समाचार प्रसारण/प्रकाशन गरिरहेका थिए ।

मैले नुवागाउँमा कुनै घेराबन्दी नभएको थाहा पाएपछि काठमाडौँ रिपोर्टिङ्ग शाखामा खबर गरें । नेपालगञ्जस्थित सुरक्षा निकायलाई उद्भूत गर्दै घेरा साँघुरिँदै गएको समाचार प्रसारण गरिरहेको थियो, रेडियो नेपालले । समाचार 'फलोअप' गर्न काठमाडौँबाट आएको निर्देशनलाई मैले त्यस्तो जानकारी गराउँदा 'माओवादीको भाषा बोलेको' भन्दै चेतावनी दिइयो । मैले "भाषा जसको भए पनि यथार्थ यही हो" भनँ ।

एक छिनपछि रेडियो नेपालको कार्यकारी निर्देशक शैलेन्द्रराज शर्माको फोन आयो र सोध्नुभयो, नुवागाउँको अवस्था । मैले जानकारी दिए— "त्यहाँ कुनै घेराबन्दी छैन र घेराबन्दी साँघुरो हुँदै गएको समाचार पठाउन सकिदैन ।" उहाँले मेरो कुरो पत्याउनुभयो वा रिपोर्टरसँग विवाद गर्न चाहनु भएन, "ल त्यसो हो भने तपाईंले त्यो समाचार नपठाउनुस्" भन्नुभयो । अर्कै रिपोर्टर साथीलाई समाचार पठाउन लगाएर रेडियो नेपालले घेराबन्दी साँघुरो हुँदै गएको समाचार भने प्रसारण गरी छोड्यो ।

रेडियो नेपालको स्थायी संवाददाता हुँदाहुँदै मैले त्यही साँझ बीबीसीमा भने कुनै घेराबन्दी नभएको समाचार पठाएँ, प्रसारण भयो । आखिर सत्य त्यही ठहरियो । नुवागाउँ पुगेका मानवअधिकारवादीले बीबीसी सुनेका रहेछन् । नेपालगञ्ज फर्किएपछि उनीहरूमध्ये एक गोपालनाथ योगीले सुनाउँदै थिए, त्यहाँको यथार्थ र सञ्चारमाध्यमले सृजना गरिदिएको अन्वैलवारे । मलाई भने आफूले काम गर्ने दुई पृथक सञ्चारमाध्यममा एउटै घटनाबारे प्रसारण भएको फरकफरक समाचारले नमीठो अनुभूति गरायो । नुवागाउँका बासिन्दाको नजरमा

बीबीसीको विश्वसनीयता थपिएको साँझ रेडियो नेपालको विश्वसनीयता भने चाहेर पनि जोगाउन सकिन्न ।

छापा पत्रकारिताबाट म विद्युतीय सञ्चारमाध्यममा सम्बद्ध हुन पुगें, जसले मलाई सरकारी जागिरप्रति आकर्षण नहुँदानहुँदै रेडियो नेपालको स्थायी जागिरे बनाइदियो । रेडियो नेपालमा समाचार सम्प्रेषण गर्नुलाई सुरुमा चुनौती ठानेर प्रवेश गरेको त करार र स्थायी गरी छसात वर्ष बितेछ, रेडियो समाचारदाता भएको । जब नुवागाउँ जस्ता घटनाहरू व्यहोर्नु पर्‍यो, मलाई रेडियो नेपालमा रहेसम्म 'पत्रकारिता' गर्न नसकिने चेत जाग्यो । जागिर नखाने भनेर स्वतन्त्र पेशा पत्रकारिता अँगालेको मान्छे त्यही दलदलमा किन फस्ने भनेर रेडियो नेपालबाट राजिनामा दिएँ ।

सानो छँदा मलाई प्रत्येक बिहान शङ्खधुन बजाएर ब्युँझाउने रेडियो नेपालले ठूलो भएपछि पनि पुनः ब्युँझाइदियो । मलाई रेडियोकै स्थायी जागिर छोड्ने गरी पत्रकारिता जीवनको चक्षु खोलिदियो । तसर्थ जीवनसँग गाँसिएको रेडियो नेपाललाई धन्यवाद दिनै पर्छ ।